

WEWNĄTRZSZKOLNY
SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

w

***Zespole Placówek Oświatowych - Publiczna Szkoła Podstawowa
i Przedszkole w Mostkach***

Podstawa prawna

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 12.02.2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 09.08.2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach z późn. zm.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 01.08.2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 28.03.2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 14.02.2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
- Ustawa Prawo oświatowe z dn. 22.11.2018 r.

PODSTAWOWE POJĘCIA Z ZAKRESU DORADZTWA i PORADNICTWA ZAWODOWEGO :

Poradnictwo zawodowe : Długofalowe i wieloetapowe działania wychowawcze , towarzyszące jednostce w trakcie jej rozwoju zawodowego . Obejmuje ono udzielanie pomocy uczniom i dorosłym w planowaniu , tworzeniu i rozwoju kariery zawodowej , przynoszącej jednostce satysfakcję i zawodowy sukces.

Orientacja zawodowa : Działania wychowawcze szkoły , rodziców i innych osób , grup i instytucji – mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej , których ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji wyboru zawodu i szkoły.

Doradztwo zawodowe : Świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru zawodu lub praca w formie indywidualnej porady zawodowej , poprzez analizę pola problemowego jednostki i udzielenie jej informacji zawodowych , podawanie wskazówek , sugestii oraz instrukcji.

Doradca zawodowy : Osoba udzielająca pomocy w formie grupowych i indywidualnych porad zawodowych , młodzieży i osobom dorosłym w wyborze zawodu , kierunku kształcenia i szkolenia , uwzględniając ich możliwości psychofizyczne i sytuację życiową a także potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego , współpracując z rodzicami i nauczycielami w procesie orientacji zawodowej uczniów oraz wykorzystując w tym celu wiedzę o zawodach , znajomość psychologicznych i pedagogicznych technik , diagnozę rynku pracy oraz techniczne środki przekazywania informacji zawodowej.

Informacja zawodowa : Zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych oraz związanych z zatrudnieniem . Zakres treści , metod i kanału przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz rodzajów podejmowanych decyzji.

Główny cel realizacji orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w szkole

1. Celem preorientacji zawodowej jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich pro-zawodowych marzeń.
2. Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i aktywnej postawy wobec pracy i nauki oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.
3. Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i aktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.
4. Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji. Ponadto wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych.

Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole

Dyrektor

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;

- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy

- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego;
- opracowuje we współpracy z innymi nauczycielami, w tym wychowawcami klas, specjalistami Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego;
- wspiera nauczycieli, w tym wychowawców oraz specjalistów w zakresie realizacji działań określonych w Wewnętrzny Systemie Doradztwa Zawodowego;
- koordynuje działalność informacyjno-doradczą realizowaną przez szkołę, m.in. poprzez gromadzenie, aktualizację i udostępnianie uczniom, rodzicom i nauczycielom informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
- pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.

Wychowawcy

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele wychowawcy w świetlicy szkolnej

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej;
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Nauczyciel bibliotekarz

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Inne osoby zatrudnione w szkole – pielęgniarka szkolna

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów.

Metody realizacji działań

- praca w grupach klasowych
- porady dla rodziców
- przygotowanie ankiety dla uczniów
- badania ankietowe dla uczniów i rodziców

Sposoby realizacji działań doradczych

Działania doradcze realizowane są w ramach:

- lekcji wychowawczych i/lub warsztatów doradczych prowadzonych we wszystkich oddziałach klasowych.
- zastępstw na lekcjach przedmiotowych.
- wycieczek zawodowych i wizyt studyjnych w szkołach ponadpodstawowych oraz zakładach pracy
- zakładki informacyjnej na stronie internetowej szkoły jako baza informacji.

Sojusznicy

Szkoła nawiązuje kontakty, tworzy sieć współpracy z podmiotami, które angażują się w działania :

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Staszowie.
- współpraca z lokalnymi i regionalnymi pracodawcami
- współpraca ze szkołami programowo wyższymi

Przewidywane efekty wynikające z wdrożenia WSDZ w szkole:

- kształtowanie aktywności zawodowej uczniów – nabycie kompetencji niezbędnych do rozpoznawania własnych predyspozycji zawodowych

- nabycie umiejętności dokonania samooceny i autoprezentacji – świadomość swoich mocnych stron, uzdolnień, kompetencji oraz własnych zasobów
- zrozumienie mechanizmów rynku pracy, nabycie wiedzy na temat aktualnej sytuacji na rynku pracy
- zrozumienie roli kształcenia ustawicznego – świadomość konieczności uczenia się przez całe życie
- dostęp do aktualnych informacji edukacyjno-zawodowych dla uczniów, rodziców i nauczycieli
- poznanie możliwości kształcenia po szkole podstawowej oraz zasad rekrutacji do szkół ponadpodstawowych
- pomoc rodzicom/ opiekunom prawnym w kształtowaniu właściwych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci
- świadomość planowania swoich działań i odpowiedzialność ponoszenia konsekwencji złych decyzji
- wiadomość podejmowania przemyślanych, trafniejszych decyzji dalszego kształcenia się
- wspieranie motywacji wewnętrznej uczniów
- sprawozdania z pracy doradcy zawodowego/osoby realizującej orientację zawodową w klasach I-III
- bieżącej dokumentacji prowadzonej przez wychowawców i nauczycieli dotyczącej przeprowadzonych działań z zakresu doradztwa zawodowego w klasach IV-VI
- oceny zajęć prowadzonych w klasach VII-VIII z doradztwa zawodowego.

Ewaluacja

Na podstawie ankiety ewaluacyjnej oraz wywiadów doradca zawodowy sporządzi sprawozdanie i przedstawi dyrektorowi szkoły (radzie pedagogicznej) do zatwierdzenia pod koniec roku szkolnego.

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PREORIENTACJI ZAWODOWEJ W PRZEDSZKOLU

Treści programowe i cele szczegółowe

1. Poznawanie własnych zasobów, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.

Dziecko:

- określa, co lubi robić;
- podaje przykłady różnych zainteresowań;

- określa, co robi dobrze;
 - podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych;
 - opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.
2. Świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.

Dziecko:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
 - podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i te, które wzbudziły jego zainteresowanie oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
 - opisuje różne funkcje pracy wykonywanej przez człowieka na wybranych przykładach
 - wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których uczestniczy (zakupy, koncert, poczta...);
 - wskazuje związki pomiędzy zainteresowaniami a pracą zawodową na wybranym przez siebie przykładzie;
 - podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.

Dziecko:

- nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
 - nazywa czynności, których lubi się uczyć.
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonocnego poradnictwa kariery.

Dziecko:

- opowiada, kim chciałoby zostać;
- na miarę swoich możliwości planuje własne działania (lub działania grupy) poprzez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach (indywidualnie i w ramach grupy).

Realizacja programu orientacji zawodowej odbywa się

Zadania z zakresu preorientacji zawodowej realizuje nauczyciel wychowania przedszkolnego, organizując zajęcia i wycieczki (np. do zakładów pracy), spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.

Metody pracy

Pogadanki, burza mózgów, skojarzenia, konkursy, spotkania z przedstawicielami zawodów, prezentacja, pokaz, projekty.

Efekty działań

Weryfikacja działań prowadzona poprzez:

- pytania ewaluacyjne do dzieci (dotyczące zrozumienia przekazywanych treści, potrzeby kontynuowania/poszerzenia tematu, atrakcyjności zajęć);
- autorefleksję i samoocenę uczestników (swobodne wypowiedzi na zakończenie zajęć z wykorzystaniem głównie skojarzeń i myślenia analogicznego);
- zbieranie opinii i informacji zwrotnych od rodziców;
- analizę prac dzieci, wykonanych w ramach działań z zakresu preorientacji zawodowej

Ewaluacja działań

Ewaluacja prowadzona jest w sposób ciągły poprzez okresowe spotkania osób realizujących program preorientacji zawodowej w przedszkolu, które posłużą omówieniu skuteczności podejmowanych działań.

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ORIENTACJI ZAWODOWEJ

W KLASACH I-III

Treści programowe oraz cele szczegółowe

1. Poznawanie własnych zasobów, m. in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.

Uczeń:

- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
 - prezentuje swoje zainteresowania na forum;
 - podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
 - podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
 - podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wynikało dla niego i dla innych.
2. Świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.

Uczeń:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
 - podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
 - opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka (na wybranych przykładach);
 - omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje
 - opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
 - posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.

Uczeń:

- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
 - wskazuje treści, których lubi się uczyć;
 - wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m. in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania

doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonocnego poradnictwa kariery.

Uczeń:

- opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić,
- planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując na podstawowe czynności/zadania niezbędne do realizacji celu,
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Realizacja programu orientacji zawodowej odbywa się

- na zajęciach edukacji wczesnoszkolnej w ramach realizacji podstawy programowej,
- na dodatkowych zajęciach ze specjalistami.

Metody pracy

Pogadanki, burza mózgów, skojarzenia, konkursy, spotkania z przedstawicielami zawodów, prezentacja, pokaz.

Efekty działań

- uczniowie wiedzą, że są zdolni do wprowadzania zmian w swoim bliższym i dalszym otoczeniu,
- proaktywna postawa uczniów wobec pracy.

Ewaluacja

- okresowe spotkania osób realizujących działania związane z orientacją zawodową poświęcone m. in. omawianiu skuteczności podejmowanych działań;
- pytania ewaluacyjne do uczestników zajęć,
- autorefleksję i samoocenę uczestników (swobodne wypowiedzi na zakończenie zajęć),
- opinie i informacje zwrotne rodziców.

Tematy zajęć

1. Co lubię robić – moje zainteresowania?
2. Co potrafią sprawne ręce?
3. Kim chcę być w przyszłości?
4. Jak spędzam czas wolny?
5. Praca - dlaczego ludzie pracują?
5. Poznajemy zawody.

W klasach I, II i III może być prowadzona „Teczka orientacji zawodowej”, w której uczniowie rysują lub opisują zawód swoich marzeń.

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ORIENTACJI ZAWODOWEJ

W KLASACH IV -VI

Treści programowe oraz cele szczegółowe

1. Poznanie własnych zasobów, m. in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.

Uczeń:

- określa własne zainteresowania, zdolności i uzdolnienia oraz kompetencje,
 - wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia,
 - podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość,
 - prezentuje swoje zainteresowania/uzdolnienia na forum z zamiarem zaciekawienia odbiorców.
2. Świat zawodów i rynek pracy, m. in.: poznanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.

Uczeń:

- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady dla poszczególnych grup, opisuje różne drogi dojścia do nich oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
 - opisuje, czym jest praca i jej znaczenie w życiu człowieka;
 - podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
 - posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
 - wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m. in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.

Uczeń:

- wskazuje na różne sposoby zdobywania wiedzy (korzystając ze znanych mu przykładów) oraz omawia swój indywidualny sposób nauki,
 - wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć,
 - samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m. in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonocnego poradnictwa kariery.

Uczeń:

- opowiada o swoich planach edukacyjnych i zawodowych;
- planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio, jak i pośrednio (otoczenie) z jego osobą.

Realizacja programu orientacji zawodowej odbywa się

- na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych (lekcje przedmiotowe),
- w ramach wycieczek.

Metody pracy

Pogadanki, burza mózgów, skojarzenia, konkursy, spotkania z przedstawicielami zawodów, prezentacja, pokaz.

Efekty działań

- Uczeń rozpoznaje swoje zainteresowania, mocne i słabe strony, umiejętności,
- wzmacnianie postawy samodzielności, odpowiedzialności i sprawności uczniów tj. przekonania, że oni są podmiotami własnych działań zdolnymi do wprowadzania zmian w swoim otoczeniu,
- przygotowanie uczniów do świadomego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- zna wartość pracy i znaczenie pracy w życiu człowieka,
- zna czynniki wyboru zawodu.

Ewaluacja

- okresowe spotkania osób realizujących działania związane z orientacją zawodową poświęcone m. in. omawianiu skuteczność podejmowanych działań;
- pytania ewaluacyjne do uczestników zajęć,
- autorefleksję i samoocenę uczestników (swobodne wypowiedzi na zakończenie zajęć),
- opinie i informacje zwrotne rodziców.

Tematy zajęć

- Poznajemy zainteresowania.
- Zdolności i umiejętności.
- Praca i znaczenie w życiu człowieka.
- Różne sposoby zdobywania wiedzy.
- Planowanie drogi edukacyjnej.
- Mój wymarzony zawód.
- Znam mocne i słabe strony.
- Świat zawodów.

- Motywacja.
- Praca w zespole.
- Hierarchia potrzeb.
- Zawody na rynku pracy.
- Umiejętności komunikacyjne.

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ DORADZTWA ZAWODOWEGO W KLASACH VII –VIII

Treści programowe oraz cele szczegółowe

1. Poznanie własnych zasobów, m. in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.

Uczeń:

- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia),
 - dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autodiagnozy, ocen innych osób i innych źródeł,
 - rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych,
 - charakteryzuje wartości z uwzględnieniem wartości pracy i etyki zawodowej,
 - określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji.
2. Świat zawodów i rynek pracy, m. in.: poznanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.

Uczeń:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając składowe ich opisów, w tym dróg ich zdobywania,
 - wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy,
 - porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców,
 - dokonuje autoprezentacji,
 - uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka,
 - analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy.
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m. in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.

Uczeń:

- analizuje oferty szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego pod kątem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji,
 - analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznanych własnych zasobów,
 - charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaszkolnej w Polsce,
 - określa znaczenie uczenia się przez całe życie.
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m. in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całożyciowego poradnictwa kariery.

Uczeń

- planuje ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów,
- podejmuje decyzje o dalszej drodze edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym,
- określa marzenia, cele i plany edukacyjno-zawodowe na bazie własnych zasobów,

- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie kariery i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy,

Realizacja programu doradztwa zawodowego odbywa się

- na wszystkich przedmiotach w ramach korelacji międzyprzedmiotowej i realizacji celów przedmiotowych kształcenia ogólnego,
- zajęciach z doradztwa zawodowego,
- godzinach wychowawczych,
- konsultacjach indywidualnych z pedagogiem szkolnym,
- warsztatach dotyczących umiejętności poznania swoich umiejętności, zdolności,
- podczas innych działań realizowanych w szkole (np. projekty edukacyjne, konkursy) lub poza nią (np. udział w targach edukacyjnych, udział w wycieczkach),
- w ramach działalności wolontariatu.

Metody pracy

Pogadanki, burza mózgów, skojarzenia, konkursy, spotkania z przedstawicielami zawodów, prezentacja, pokaz.

Efekty działań

- uczeń zna swoje zainteresowania, mocne i słabe strony, umiejętności, zdolności,
- zna wartość pracy i znaczenie pracy w życiu człowieka,
- zna czynniki wyboru zawodu,
- potrafi trafnie zaplanować własną drogę edukacyjno – zawodową,
- jest przygotowany do pełnienia roli pracownika,
- zna aktualny rynek pracy, zawody przeszłości i przyszłości,
- zna ofertę edukacyjną szkół rybnickich,
- potrafi dokonać autoprezentacji,
- zna kompetencje i kwalifikacje na współczesnym rynku pracy,
- wymienia umiejętności niezbędne do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych,
- potrafi współpracować w grupie,
- rozwija kompetencje uniwersalne,

- jest przygotowany do ustawicznego kształcenia się.

Ewaluacja

- okresowe spotkania osób realizujących działania związane z orientacją zawodową poświęcone m. in. omawianiu skuteczność podejmowanych działań;
- pytania ewaluacyjne do uczestników zajęć,
- autorefleksję i samoocenę uczestników (swobodne wypowiedzi na zakończenie zajęć),
- opinie i informacje zwrotne rodziców.

Załączniki:

1. Tematyka zajęć doradztwa zawodowego

1.1. Klasa VII

1. Ja w moich oczach. Jaki jestem? Oto jest pytanie!
2. Moje portfolio. Nasze temperamenty – czy ich znajomość może być pomocna w wyborze zawodu.
3. Moje wartości. Czy wszyscy jesteśmy inteligentni? – test inteligencji wielorakich.
4. Zawody wokół mnie. Czy kreatywność potrzebna jest w życiu zawodowym?
5. Czym jest rynek pracy? Świat zawodów.
6. Ja kontra pracodawca
7. Autoprezentacja. Komunikacja interpersonalna, czyli jak mówić, jak słuchać, by się porozumieć.
8. Praca - co to takiego?
9. Ulubione aktywności. Zainteresowania – inspiracja do działania i sposób na relaks.
10. Wolontariat - i co dalej? Czy współpraca się opłaca?

1.2 Klasa VIII

1. Uczniu szkoły podstawowej, co po podstawówce? – ścieżki kształcenia.
2. Oferta szkół ponadpodstawowych w naszym rejonie.
3. Zawody deficytowe i zawody przyszłości. Rynek pracy w Polsce i naszej okolicy.
4. Life Long Learning - jak długo się uczy my?
5. Kariera zawodowa. Jakie są moje predyspozycje zawodowe?
6. Wybieram szkołę czy zawód? Co należy wziąć pod uwagę, wybierając przyszły zawód?
7. Kim będę w przyszłości? Jak podejmować decyzje?- drzewko decyzyjne.
8. Marzenia do spełniania.

9. Kwalifikacje i kompetencje. Co to są kwalifikacje zawodowe. Poznajemy różne zawody.
10. Kim jest doradca zawodowy?

2. Harmonogram działań w ramach wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego

Zadania	Osoby odpowiedzialne	Termin
Diagnoza potrzeb z zakresu doradztwa zawodowego uczniów/rodziców (w celu dostosowania do ich oczekiwań oferty edukacyjnej szkoły)	doradca zawodowy, wychowawcy klas, pedagog szkolny, nauczyciele specjalności	wrzesień, styczeń/luty
Sporządzenie gazetki informacyjnej pod hasłem „Bank dobrych miejsc” miejsc/instytucji”, w których uczniowie mogą rozwijać swoje pasje i spędzać kreatywnie swój wolny czas	doradca zawodowy	listopad/ grudzień
Sporządzenie gazetki informacyjnej na temat możliwych ścieżek kształcenia oraz ofert edukacyjno-zawodowych szkół ponadpodstawowych	doradca zawodowy, pedagog szkolny	kwiecień /maj
Indywidualne porady edukacyjne i zawodowe udzielane uczniom oraz ich rodzicom	doradca zawodowy	cały rok szkolny
Organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych zawodów doradca zawodowy	wychowawcy klas	cały rok szkolny
Organizowanie wycieczek zawodoznawczych (do firm, urzędów, zakładów pracy)	wychowawcy klas	cały rok szkolny
Zachęcanie i angażowanie młodzieży i dzieci do umiejętnego spędzania wolnego czasu (przedmiotowe koła zainteresowań, zajęcia sportowe i artystyczne)	nauczyciele, opiekunowie kół zainteresowań	cały rok szkolny
Współpraca z innymi instytucjami (CKZ w Staszowie, biblioteka, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Staszowie)	doradca zawodowy, wychowawcy,	cały rok szkolny w miarę potrzeb
Gromadzenie i aktualizacja informacji edukacyjnych (bieżące aktualizowanie informacji m.in. poprzez stronę internetową szkoły)	doradca zawodowy, pedagog szkolny, administrator szkolnej strony internetowej	cały rok szkolny
Rozwijanie wiedzy i umiejętności z zakresu doradztwa zawodowego,	doradca zawodowy	cały rok szkolny, w razie zaistniałych potrzeb

(udział w szkoleniach, warsztatach, spotkaniach Sieci Doradców Zawodowych)		
--	--	--

3. Plan działań związany z realizacją treści doradztwa zawodowego w przedszkolu i klasach I-VIII

3.1 Plan działań z zakresu preorientacji zawodowej dla oddziałów przedszkolnych

Cel	Zadania	Metody i formy realizacji	Odpowiedzialni
Diagnoza potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.	Wstępna diagnoza psychologiczno-pedagogiczna dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zakwalifikowanie do różnych form pomocy - zajęcia wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne, logopedyczne.	Diagnozy wstępne z poszczególnych zajęć. Kwestionariusze, ankiety. Analiza opinii psychologiczno-pedagogicznych oraz obserwacji prowadzonych przez wychowawców, nauczycieli specjalistów. Powołanie zespołów dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, założenie indywidualnych kart i opracowanie dostosowań wymagań do potrzeb ucznia. Organizacja zajęć, terapeutycznych, korekcyjno-kompensacyjnych, socjoterapeutycznych .	Wychowawca, pedagog szkolny, nauczyciele specjaliści z zakresu: surdopedagogiki, tyflopedagogiki, terapii pedagogicznej, socjoterapii.
Wyzwalanie aktywności uczniów w kierunku samopoznania i samooceny. Poznanie swoich mocnych i słabych stron.	Wstępna identyfikacja predyspozycji indywidualnych. Samopoznanie - rozwijanie samoświadomości (kim jestem, a kim chcę być?). Rozwijanie samowiedzy i świadomości własnego potencjału poprzez: - zainteresowania	Realizacja: a) zajęcia wychowania przedszkolnego (w ramach podstawy programowej); b) podczas działań, które wynikają z rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-	Wychowawca, nauczyciele specjaliści

	<p>przejawiane podczas zabawy</p> <ul style="list-style-type: none"> - zainteresowania zawodowe (dotyczące poszczególnych grup zawodów) - umiejętności, uzdolnienia, talenty, temperament. 	<p>pedagogicznej.</p> <p>Swobodne zajęcia dzieci w kąciakach tematycznych, wybór zabawek, formy zabawy, Zainteresowania czytelnicze, filmowe.</p> <p>Obserwacje, np. w trakcie spacerów, wycieczek, na placu zabaw.</p> <p>Metody aktywizujące, np. burza mózgów – tzw. giełda pomysłów, drama, mapa pojęć / - dobierane z uwzględnieniem m.in.: wieku uczestników, typu zajęć oraz celów, jakie mają być osiągnięte.</p> <p>Testy, kwestionariusze, ankiety.</p> <p>Spotkania z rodzicami służące poszerzaniu świadomości w zakresie zadań i możliwości rozwojowych ich dzieci.</p>	
<p>Kształtowanie dobrych nawyków związanych z higieną, uczeniem się i planowaniem czasu.</p>	<p>Uczenie samodzielności, odpowiedzialności, wyrażania własnych opinii. Dbanie o bezpieczeństwo swoje i kolegów.</p>	<p>Realizacja:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zajęć wychowania przedszkolnego (w ramach podstawy programowej); b) podczas działań, które wynikają z rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej. c) swobodne zajęcia dzieci. <p>Spotkania z pielęgniarką szkolną.</p>	<p>Wychowawcy</p>
<p>Kształtowanie świadomości dotyczącej świata zawodów</p>	<p>Kształtowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) proaktywnych postaw dzieci wobec pracy i edukacji b) sprawczości, tj. przekonania, że są podmiotami własnych działań i są zdolni do wprowadzania zmian w swoim bliższym i dalszym 	<p>Zajęcia dotyczące poznawania zawodów najbliższych dziecku. W czasie zajęć dzieci powinny poszerzać świadomość dotyczącą świata zawodów z wykorzystaniem prostych zabaw, np. „Kto to zrobił?” , memo</p>	<p>Wychowawcy</p>

	<p>otoczeniu; c) samodzielności i samoobsługi oraz kształtowanie takich cech jak utrzymanie ładu, doprowadzanie podejmowanych prac do końca i porządkowanie miejsca pracy; d) szacunku do pracy innych; e) umiejętności współdziałania. Eliminowanie stereotypów dotyczących ról społecznych i zawodowych.</p>	<p>(dopasowywanie atrybutów do zawodów). Organizacja zajęć - kąciki tematyczne, - zabawy tematyczne, naśladowcze, plastyczne, -zabawy swobodne, - spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, np. policjantem, pielęgniarką, - oglądanie filmów, w których pojawiają się postaci wykonujące konkretne zawody, - zajęcia w ramach realizacji podstawy programowej, - obserwacje, np. w trakcie spacerów.</p>	
--	--	--	--

3.2 Plan działań z zakresu orientacji zawodowej dla klas I- III

Cel	Zadania	Metody i formy realizacji	Odpowiedzialni
Diagnoza potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów.	<p>Wstępna diagnoza psychologiczno-pedagogiczna uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zakwalifikowanie uczniów do różnych form pomocy i zajęć pozalekcyjnych - zajęcia wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne, grupa socjoterapeutyczna.</p>	<p>Diagnozy wstępne z poszczególnych zajęć. Kwestionariusze, ankiety. Analiza opinii psychologiczno-pedagogicznych oraz obserwacji prowadzonych przez nauczycieli przedmiotów, nauczycieli wspomagających, nauczycieli specjalistów, wychowawcy świetlicy, bibliotekarza. Powołanie zespołów dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, założenie indywidualnych kart i</p>	<p>Wychowawca klasy, pedagog szkolny, nauczyciele przedmiotów, nauczyciele specjaliści z zakresu: surdopedagogiki, tyflopedagogiki, terapii pedagogicznej, socjoterapii.</p>

		opracowanie dostosowań wymagań do potrzeb ucznia. Organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, terapeutycznych, korekcyjno-kompensacyjnych, socjoterapeutycznych i innych pozalekcyjnych.	
Wyzwalanie aktywności uczniów w kierunku samopoznania i samooceny. Poznanie swoich mocnych i słabych stron. Kształtowanie dobrych nawyków związanych z uczeniem się i planowaniem czasu.	Wstępna identyfikacja predyspozycji indywidualnych. Samopoznanie - rozwijanie samoświadomości (kim jestem, a kim chce być?). Rozwijanie samowiedzy i świadomości własnego potencjału poprzez: - zainteresowania edukacyjne (dotyczące przedmiotów szkolnych), - zainteresowania zawodowe (dotyczące poszczególnych grup zawodów) - umiejętności, uzdolnienia, talenty, temperament (uświadomienie różnicy między zainteresowaniami a uzdolnieniami i ich rozpoznawanie.	Testy, kwestionariusze, ankiety. Warsztaty z pedagogiem lub pracownikami wspierającymi szkołę instytucji- Koła zainteresowań. Udział w konkursach szkolnych i międzyszkolnych. Organizacje uczniowskie.	Wychowawca klasy, wychowawca świetlicy, nauczyciele specjaliści, pedagog.
Rozwijanie umiejętności społecznych.	Kształtowanie umiejętności integracji i współpracy w grupie: - uświadomienie istnienia ról grupowych i określenie swojego miejsca w grupie; - poznawanie zasad pracy w grupie, - uczenie skutecznej komunikacji, style komunikowania się, - radzenie sobie w sytuacjach trudnych – uwzględnienie porażek w realizacji planów,	Zajęcia integracyjne. Praca w grupie na zajęciach lekcyjnych, praca w kołach zainteresowań, realizacja projektów. Działania wolontariackie, pomoc kolegom niepełnosprawnym.	Wychowawca klasy, wychowawca świetlicy, katecheta, nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne, pedagog.

	- asertywność (obrona własnych przekonań, wartości i granic - jako jeden z ważnych aspektów uczestnictwa w grupie).		
Przygotowywanie dzieci do świadomego i kreatywnego korzystania z technologii cyfrowych;	- pewne, krytyczne i odpowiedzialne korzystanie z technologii cyfrowych i interesowanie się nimi do celów uczenia się i udziału w społeczeństwie; - umiejętność korzystania z informacji i danych, -komunikowanie się i współpraca, - umiejętność korzystania z mediów, - kompetencje związane z cyberbezpieczeństwem	Praca na zajęciach lekcyjnych, lekcje informatyki, praca w kołach zainteresowań. Udział w konkursach związanych z informatyką, grafiką komputerową.	Wychowawca klasy, wychowawca świetlicy, katecheta, nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne
Rozwijanie zdolność adaptacji do nowych warunków	Szybkie adaptowanie się do nowych ról i obowiązków; umiejętność efektywnej pracy przy zmieniających się warunkach i priorytetach	Przygotowanie uczniów do pracy zdalnej.	Wychowawcy
Włączenie rodziców w realizację WSDZ.	Zapoznanie rodziców z Wewnątrzszkolnym Systemem Doradztwa Zawodowego. Pozyskanie ich do współpracy.	Zwrócenie uwagi na rolę rodzica w procesie informacyjno-doradczym. Wyjścia zaproponowane przez rodziców związane z zainteresowaniami uczniów.	Wychowawcy
Rozwijanie wiedzy uczniów na temat różnych zawodów.	Realizacja treści programowych z zakresu preorientacji i doradztwa zawodowego na lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych.	Przybliżanie uczniom zawodów i specjalności, np. w formie zabawy – techniki parateatralne. Odnajdywanie i eksponowanie treści związanych z różnymi profesjami związanymi z konkretnym tematem. Prelekcje podczas lekcji na temat czynników trafnego wyboru zawodu, ze szczególnym uwzględnieniem	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów.

		zainteresowań, pasji, talentów.	
--	--	---------------------------------	--

3.3. Plan działań z zakresu orientacji zawodowej dla klas IV-VI

Cel	Zadania	Metody i formy realizacji	Odpowiedzialni
Rozwijanie umiejętności osobistych, społecznych i w zakresie uczenia się	Zdolność do autorefleksji, skutecznego zarządzania czasem i informacjami, konstruktywnej pracy z innymi osobami, zachowania odporności oraz zarządzania własnym uczeniem się, zdolność radzenia sobie z niepewnością i złożonością, umiejętność uczenia się, wspierania swojego dobrostanu fizycznego i emocjonalnego, utrzymania zdrowia fizycznego i psychicznego oraz zdolność do prowadzenia prozdrowotnego i zorientowanego na przyszłość trybu życia, odczuwania empatii i zarządzania konfliktami we włączającym i wspierającym kontekście	Praca na lekcjach, również samodzielna praca w domu. Omawianie zadań domowych, realizacja projektów, SKS.	Wszyscy nauczyciele
Zapoznanie uczniów z rynkiem pracy i światem zawodów.	Przekazanie informacji na temat: - zawodów przyszłości i zawodów deficytowych, niszowych; - kwalifikacji i predyspozycji niezbędnych do wykonywania różnych profesji; - wymagań współczesnego rynku pracy. Przygotowanie do aktywnego wchodzenia w	Prowadzenie lekcji zawodoznawczych w ramach godzin wychowawczych. Praca w oparciu o informatory: Internet i programy komputerowe. Prezentacja rodziców jako przedstawicieli różnych zawodów na zajęciach z wychowawcą. Zorganizowanie konkursu wiedzy o zawodach	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, pedagog, doradca zawodowy.

	<p>życie, decydowanie o sobie, wytyczanie własnej ścieżki rozwoju.</p>	<p>- konkurs plastyczny. Odnajdywanie i eksponowanie treści związanych z różnymi profesjami związanymi z tematem lekcji. Odnajdywanie i eksponowanie treści związanych z różnymi profesjami w trakcie wycieczek edukacyjnych, turystyczno-krajoznawczych, wyjść do placówek kulturalnych.</p>	
<p>Przygotowanie rodziców do pełnienia roli doradców swoich dzieci przy wyborze zawodu i szkoły średniej.</p>	<p>Uświadomienie rodzicom czynników trafnego wyboru kariery zawodowej. Rozwijanie świadomości rodzinnych uwarunkowań wyboru zawodowego. Podniesienie umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi.</p>	<p>Lekcje wychowawcze z uczniami (przodkowie, drzewo genealogiczne).</p>	<p>Wychowawcy, pedagog.</p>
<p>Rozwijanie wiedzy uczniów dotyczącej ich zainteresowań, uzdolnień, wartości, temperamentu, stanu zdrowia – jako ważnych czynników wpływających na wybór zawodu. Ograniczenia zdrowotne w przypadku niektórych zawodów.</p>	<p>Wstępne określenie predyspozycji zawodowych uczniów (indywidualne profile). Poznanie własnych ograniczeń, akceptacja ich. Kierowanie uczniów na dodatkowe badania specjalistyczne. Przedstawienie oferty szkół dla uczniów z problemami edukacyjnymi, zdrowotnymi i innymi.</p>	<p>Lekcje wychowawcze. Realizacja programu dotyczącego emocji. Filmy edukacyjne. Koła zainteresowań. Udział w konkursach. Konsultacje z pracownikami PPP. Zajęcia dla uczniów z dysleksją.. Pogadanki z pielęgniarką, rozmowy z pedagogiem Wyszukiwanie i prezentacja wywiadów z ciekawymi ludźmi.</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, szkolna pielęgniarka.</p>
<p>Praca zespołowa</p>	<p>Umiejętności efektywnej pracy w grupach; praca dla osiągnięcia wspólnego celu; umiejętność osiągania kompromisu poprzez bycie elastycznym i otwartym na pomoc innym członkom zespołu oraz przyjęcie części odpowiedzialności</p>	<p>Praca na lekcji. Realizacja projektów edukacyjnych. Udział w warsztatach. Udział w przygotowaniu akademii, konkursach, występy artystyczne. Praca w grupach pod kierunkiem nauczycieli. Realizacja programu</p>	<p>Wszyscy nauczyciele</p>

	za efekt wspólnej pracy i proces uczenia się.	Samorząd Uczniowski. Działalność charytatywna., np. udział w akcji <i>Szlachetna paczka, WOŚP, wolontariat.</i>	
Przygotowywanie dzieci do świadomego i kreatywnego korzystania z technologii cyfrowych.	Pewne, krytyczne i odpowiedzialne korzystanie z technologii cyfrowych i interesowanie się nimi do celów uczenia się, pracy i udziału w społeczeństwie; - umiejętność korzystania z informacji i danych, - komunikowanie się i współpraca, - umiejętność korzystania z mediów, tworzenie treści cyfrowych (w tym programowanie), - bezpieczeństwo (w tym komfort cyfrowy i kompetencje związane z cyberbezpieczeństwem - kwestie dotyczące własności intelektualnej, - rozwiązywanie problemów i krytyczne myślenie	Praca na zajęciach lekcyjnych, lekcje informatyki, praca w kołach zainteresowań.	Wszyscy nauczyciele
Kształtowanie postaw przedsiębiorczych. Uświadomienie odpowiedzialności ucznia za własny rozwój	Wybór i realizacja projektów edukacyjnych. Konieczność podjęcia ustrukturyzowanych działań doprowadzających do wykonania projektu. Uczenie się negocjowania, pracy w zespole, radzenia sobie w sytuacjach nowych i nietypowych. Prezentowanie własnej pracy i obrona własnego zdania.	Realizacja projektów edukacyjnych. Udział w przygotowaniu akademii, konkursach, występy artystyczne. Korzystanie przez uczniów z różnych źródeł informacji. Praca w grupach pod kierunkiem nauczycieli. Realizacja programu Samorząd Uczniowski. Działalność charytatywna, współpraca z Caritasem Diecezji Sandomierskiej itp.	Wszyscy nauczyciele, pedagog.

3.4 Plan działań z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII

Cele	Zadania	Metody i formy realizacji.	Odpowiedzialni.
<p>Podsumowanie i ostateczna modyfikacja samooceny uczniów w kontekście predyspozycji zawodowych. Uświadomienie posiadanego systemu wartości.</p>	<p>Określenie indywidualnych profili zawodowych. Organizowanie dodatkowej pomocy w zakresie diagnozowania preferencji zawodowych uczniów z problemami edukacyjnymi i zdrowotnymi. Wykorzystanie swoich atutów w projektowaniu kariery zawodowej - obraz własnej osoby, samoocena (adekwatna, zaniżona, zawyżona). Uświadomienie posiadanego systemu wartości i rozwijanie umiejętności wykorzystania ich przy dokonywaniu ważnych decyzji.</p>	<p>Zajęcia z doradztwa zawodowego. Lekcje wychowawcze - testy, ankiety. Porady indywidualne doradcy zawodowego i pedagoga szkolnego, ewentualnie pracownika PPP. Praca w kołach zainteresowań, samorządzie szkolnym.</p>	<p>doradca zawodowy, wychowawcy, pedagog, PPP.</p>
<p>Formułowanie celów, podejmowanie decyzji.</p>	<p>Radzenie sobie w warunkach wykonywania zadań indywidualnych i zespołowych. Planowanie przyszłości. Zdolność do generowania, wyrażania lub stosowania nowych i wartościowych pomysłów, technik i perspektyw, także w formie współpracy; biegłość w wymyślaniu rozwiązań i odpowiedzi wykraczających poza schematy oraz eksplorowanie i eksperymentowanie z nowatorskimi i niekonwencjonalnymi podejściami w celu osiągnięcia wartościowych</p>	<p>Zajęcia z doradztwa zawodowego. Lekcje wychowawcze - drzewko decyzyjne, dyskusje, burza mózgów. Praca na lekcjach metodami aktywnymi. Opracowanie indywidualnego planu działania. Indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym, pedagogiem.</p>	<p>doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele</p>

	rezultatów.		
Zapoznanie uczniów, rodziców z systemem szkolnictwa, ofertą edukacyjną, oraz zasadami i terminami naboru do szkół ponadpodstawowych.	Stworzenie bazy informacyjno- edukacyjno- zawodowej oraz jej systematyczna aktualizacja. Zorganizowanie sprawnego przepływu informacji związanej z rekrutacją do szkół ponadpodstawowych wśród nauczycieli, rodziców i uczniów. Wyszukiwanie i przetwarzanie informacji przydatnych do planowania kariery oraz korzystanie z dostępnych źródeł pomocy doradczej (informatory, strony internetowe m.in. szczegółowa charakterystyka poszczególnych klas zawodów. Otoczenie szczególną opieką uczniów z problemami edukacyjno- wychowawczymi, zdrowotnymi i decyzyjnymi. Indywidualna praca z rodzicami tych uczniów.	Przekazanie Radzie Pedagogicznej oraz rodzicom podczas zebrania informacji zgodnych z przepisami prawa oświatowego. Uaktualnianie szkolnej gazetki informacyjnej oraz umieszczenie informacji na stronie internetowej szkoły. Prowadzenie lekcji informacyjno- edukacyjnych. Organizowanie spotkań dla uczniów kl. VIII i ich rodziców z przedstawicielami szkół średnich. Organizowanie spotkań z przedstawicielami szkół średnich. Porady i pomoc indywidualna w zakresie informacji dot. ścieżek kształcenia oraz logowania i składania dokumentów do szkół.	pedagog, doradca zawodowy, nauczyciel informatyki, wychowawcy,
Zapoznanie uczniów, rodziców z aktualną sytuacją na rynku pracy.	Przedstawienie zasad panujących na współczesnym rynku pracy. Kompetencje kluczowe, cechy dobrego pracownika. Poznawanie zawodów przyszłości i zawodów deficytowych. Wskazywanie zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej informacji na poziomie regionalnym i europejskim na temat: - trendów rozwojowych w świecie zawodów i	Zajęcia z doradztwa zawodowego. Lektury wychowawcze. Filmy edukacyjne. Odnajdywanie i eksponowanie treści związanych z różnymi profesjami związanymi z konkretnym tematem lekcji. Prezentacja multimedialna podczas zebrania z rodzicami. Spotkania indywidualne z uczniami, rodzicami . W sytuacjach koniecznych szukanie pomocy i	pedagog, doradca zawodowy, nauczyciele przedmiotów, zaproszeni specjaliści.

	<p>zatrudnienia, - wykorzystania posiadanych uzdolnień i talentów w różnych obszarach świata pracy, - instytucji i organizacji wspierających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w życiu codziennym i zawodowym, - alternatywnych możliwości kształcenia dla młodzieży z problemami emocjonalnymi i innymi oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym; - możliwości uzyskania pomocy finansowej na kształcenie. Uczenie zaradności w życiu. Budowanie poczucia pewności siebie. Szukanie pomocy.</p>	<p>wsparcia dla uczniów w instytucjach pozaszkolnych.</p>	
<p>Rozwijanie umiejętności interpersonalnych niezbędnych w sytuacji egzaminu ósmoklasisty oraz podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych. Myślenie krytyczne i kompleksowe rozwiązywanie problemów.</p>	<p>Przeprowadzenie treningów interpersonalnych: - umiejętność podejmowania trafnych decyzji i formułowania celów; - opanowanie technik radzenia sobie ze stresem.; - nauka odpowiedzialności. - nauka skutecznego planowania czasu.</p>	<p>Indywidualne porady.</p>	<p>pedagog, doradca zawodowy, nauczyciel języka polskiego, biologii, informatyki.</p>
<p>Rozwijanie umiejętności interpersonalnych w zakresie efektywnej komunikacji, współpracy w grupie, dyskusowania, rozwiązywania konfliktów. Przygotowanie do aktywnego wejścia na rynek pracy.</p>	<p>Przeprowadzenie treningów interpersonalnych: - zachowania asertywne; - rozwiązywanie konfliktów bez przemocy, - mediacja. Autoprezentacja jako wykorzystanie świadomości swojego potencjału w praktyce.</p>	<p>Grupowe treningi umiejętności interpersonalnych Warsztaty ze specjalistami. Autoprezentacja. Praca na lekcjach metodami aktywnymi. Realizacja projektów.</p>	<p>pedagog, doradca zawodowy, nauczyciel języka polskiego, wychowania do życia w rodzinie.</p>

<p>Świadome i kreatywne korzystania z technologii cyfrowych w celach dydaktycznych oraz bogacenia wiedzy o sobie, zawodach, rynku pracy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pewne, krytyczne i odpowiedzialne korzystanie z technologii cyfrowych i interesowanie się nimi do celów uczenia się, pracy i udziału w społeczeństwie; - umiejętność korzystania z informacji i danych, - komunikowanie się i współpraca, - umiejętność korzystania z mediów, tworzenie treści cyfrowych (w tym programowanie), - bezpieczeństwo (w tym komfort cyfrowy i kompetencje związane z cyberbezpieczeństwem) - kwestie dotyczące własności intelektualnej, - rozwiązywanie problemów i krytyczne myślenie. 	<p>Praca na zajęciach lekcyjnych, lekcje informatyki, praca w kołach zainteresowań</p>	<p>wszyscy nauczyciele</p>
<p>Wyzwalanie aktywności uczniów. Doskonalenie umiejętności przywódczych.</p>	<p>Planowanie działań prowadzących do realizacji wyznaczonych celów; wykorzystanie umiejętności interpersonalnych w celu rozwiązywania problemów; skuteczna realizacja działań w dążeniu do celu; korzystanie z umiejętności innych osób w celu osiągnięcia wspólnego celu; odpowiedzialne działanie w interesie grupy, której jest się członkiem; organizacja i prowadzenie pracy zespołowej. Bogata oferta zajęć pozalekcyjnych, szkolne akademie, imprezy środowiskowe, wolontariat.</p>	<p>Praca w kołach zainteresowań, realizacja projektów. Działania wolontariacie, pełnienie funkcji w klasie, działalność w Samorządzie Uczniowskim.</p>	<p>nauczyciele przedmiotów, opiekunowie organizacji uczniowskich.</p>

3 Wzór karty monitorującej realizację treści preorientacji w przedszkolu, orientacji zawodowej w klasach I-VI i doradztwa zawodowego w klasie VII i VIII

Data realizacji	Przedmiot	Realizowane treści - temat działania	Podpis osoby realizującej zagadnienie